

12 FRYSLÂN

Een ouderwetse strenge fuga en een van Bachs vrolijkste aria's door het Madrigaalkoor

KLASSIEKE MUZIEK

Dingeman van Wijnen

Leeuwarden | Het Leeuwarder Madrigaalkoor onder leiding van Broer Giesing voert zaterdag drie cantates van Bach uit. Daaronder de Paascantate *Christ lag in Todesbanden*, BWV 4.

Het is de derde keer dat het koor die cantate uitvoert. De eerste keer onder vader C. Giesing, begin jaren tachtig, werd legendarisch vanwege het enorme tempo van het afsluitende *Hallelujah* in het openingskoor, dat publiek en koor – en wellicht ook de dirigent – geheel overrompelde.

Dirigent Broer Giesing kan zich dat nog herinneren. „Het lastige van dat *Hallelujah* is de aanduiding *alla breve*. Bedoelt Bach dat dat op dubbele snelheid moet? Dan wordt het eerste stuk van het openingskoor erg langzaam, of het slot inderdaad wel heel snel. Ik zoek de oplossing in een versnelling die voelt als verdubbeling zonder dat dat echt zo is. Men moet maar komen luisteren wat het wordt.”

Bach voerde deze cantate uit 1707 zelf ook drie keer uit. „Helemaal niet gek dus om het als koor voor de derde keer te doen. Het stuk ligt alle koorleden na aan het hart.”

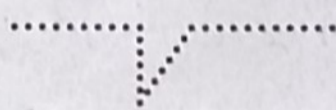
Heftige teksten

De teksten van de beide kerkcantates die worden uitgevoerd, naast BWV 4

ook BWV 68, *Also hat Gott die Welt geliebt*, zijn behoorlijk stevig. „Het koraal in BWV 4 is van Luther, en die schreef heel beeldend. Het staat soms wel erg ver van ons af, zoals de tekst dat Christus, als het Paaslam, aan het kruis 'in hete liefde werd gebraden'. Soms pakt het ook erg mooi uit, zoals waar de tekst zegt dat de ene dood door de andere werd opgegeten. Bij die zin schrijft Bach een canon met één tel verschil. Zo vreet de dood zichzelf op.”

Bach moet een aangenaam mens zijn geweest. Daar zijn veel verhalen over

Broer Giesing

BWV 68 eindigt niet met een eenvoudig koraal, maar met een grote fuga, uniek in Bachs cantates. De tekst is 'Wie in hem gelooft, die wordt niet veroordeeld; maar wie niet gelooft, die is al veroordeeld, want hij gelooft niet in de naam van de eniggeboren Zoon van God.'

„Echt een tekst voor een ouderwetse, strenge fuga. Een dubbelfuga zelfs in dit geval. Het boeiende is dat naast deze strenge fuga het werk ook

een van de vrolijkste en opgewekteste aria's van Bach bevat: *Mein gläubiges Herze, frohlocke, sing, scherze*. Die aria, ook uniek bij Bach, sluit af met een uitgebreid instrumentaal naspel, alsof Bach geen afscheid kan nemen van de vreugde. Bach moet een aangenaam mens zijn geweest. Daar zijn veel verhalen over. Musici die in Leipzig waren gingen altijd even bij de familie Bach langs, daar zwaaide de deur altijd wijd open.”

Trauerode

Naast deze twee kerkcantates zingt het koor ook nog een door Giesing geschreven koorbewerking van het orgelkoraal *Erbarm dich mein, o Herre Gott*. Maar het stuk waarvoor men zaterdagavond zeker naar de Grote Kerk moet komen is de grootse *Trauerode*, BWV 198. „Dit stuk wordt maar heel zelden uitgevoerd. Het stuk heeft veel te doen voor het koor, het bevat te veel moois om allemaal te kunnen noemen. Het was een rouwstuk voor Christiana Eberhardina von Brandenburg-Bayreuth, hertogin van Sachsen en koningin van Polen. Bach en zijn musici hadden destijds amper twee dagen om de cantate in te studeren. Ons koor heeft er iets langer over gedaan. We hebben hard gewerkt om de bezoekers een onvergetelijke Bachervaring te bezorgen.”

Het concert in de Grote Kerk van Leeuwarden begint zaterdag om 20.00 uur. Kaarten kosten in de voorverkoop 28 euro en aan de kassa 32 euro